

TARTALOM

Bevezetés. A gazdasági tér versenyképességének elemei 9

1. A területi verseny és versenyképesség elméleti alapjai 35

- 1.1. A globális verseny térbeli következményei 35
- 1.2. Az országok versenyének értelmezéséről 40
- 1.3. A területi verseny fogalma és jellemzői 44
- 1.4. A területi versenyképességről és javításáról 50
- 1.5. Eltérő fejlettségű régiók versenyképességének javítása 61
- 1.6. Összegzés 68

2. A területi versenyképesség elemzési módszerei 69

- 2.1. Fogalmi keretek, előképek 69
- 2.2. A térségi fejlettség tényezőkre bontása: duális és triadikus közelítés 71
- 2.3. A tényezőkre bontás fejlettségi és versenyképességi szempontú értelmezése 73
- 2.4. Kistérségi versenyképességi típusok Magyarországon a XXI. század elején 76

3. Regionális versenyképesség Európában 84

- 3.1. Heterogén Európa 84
- 3.2. Európai kohéziós politika 90
- 3.3. Differenciált kelet-közép-európai tér 97
- 3.4. Következtetések 105

4. Az ipar regionális versenyképessége 106

- 4.1. Az innováció fogalma és jelentősége a gazdaságban 106
- 4.2. Az innováció és a tér kapcsolata 107
- 4.3. Módszertan a magyar esettanulmányhoz 117
- 4.4. Az empirikus felmérés eredményei 126

5. Az agrárágazat területi versenyképessége 153

- 5.1. Az agrárvertikum fejlődésének főbb sajátosságai 153
- 5.2. Az agrárágazat versenyképessége 164

6. Az infrastruktúra fejlettsége Magyarországon 196

- 6.1. Magyarország infrastruktúrája megyék és régiók szerint 197
- 6.2. A nagyvárosok infrastrukturális fejlettsége 223
- 6.3. Záró megjegyzések 232

7. A magyar városhálózat funkcionális versenyképessége 236

- 7.1. Városaink a szocialista korszak végén 236
- 7.2. A városhálózat alakulásának megváltozott feltételei 1990 után 240
- 7.3. Várossá nyilvánítások, városállomány, városodottság, a városok nagyságrendi tagolódása 244
- 7.4. A magyarországi városok hierarchikus rendszere 250
- 7.5. A városhálózat mennyiségi jellemzői 263

- 7.6. A városvizsgálatok további szempontjai 269
- 7.7. A magyarországi városok komplex típusai 274

- 8. Regionális innovációs potenciál 294
 - 8.1. A regionális fejlődés és az innováció 294
 - 8.2. A regionális innovációs potenciál elemei 301
 - 8.3. A magyar városhálózat innovációs potenciálja 331
 - 8.4. Regionális innovációs stratégia 341
 - 8.5. Az innovációk regionális szintű alakításának európai irányai 347

- 9. A környezeti elemek hatása a területi versenyképességre 352
 - 9.1. A természeti tőke fogalma, funkciója és mérése 352
 - 9.2. A természeti tőke hatása a területi versenyképességre 364

- 10. A területi közigazgatás és a gazdasági versenyképesség összefüggései 385
 - 10.1. Igazgatásfejlődési trendek 386
 - 10.2. Új jelenségek a gazdaságfejlesztés irányításában 387
 - 10.3. Az Európai Unió regionális politikájának hatása a területi gazdaságfejlesztés irányítására 392
 - 10.4. A fejlesztéspolitikai irányítás általános szervezeti összefüggései Magyarországon 395
 - 10.5. A regionális decentralizáció alternatívái 400
 - 10.6. Demokratikusan választott képviselő és versenyképesség 411

- 11. A települések versenyképességét befolyásoló helyi gazdaság fejlesztési gyakorlat Magyarországon 413
 - 11.1. A helyi fejlesztések tervezése 416
 - 11.2. A helyi gazdaságfejlesztés költségvetési forrásai 424
 - 11.3. Helyi adópolitika 427
 - 11.4. A helyi fejlesztések célterületei 430
 - 11.5. Kapcsolatépítési gyakorlat 433
 - 11.6. A helyi gazdaságfejlesztés szervezeti, személyi háttere 436
 - 11.7. A település és a helyi gazdaságfejlesztés sikere 438
 - 11.8. Összegzés 441

- 12. Versenyképességi elemek a hazai regionális stratégiákban 443
 - 12.1. A fejlesztési dokumentumok elemzése 443
 - 12.2. Versenyképességi potenciál vizsgálata 452
 - 12.3. A térség versenyképességének pozicionálása 453
 - 12.4. Felzárkózás versus versenyképesség 454
 - 12.5. Fejlesztési irányok és a várható hatások versenyképességének minősítése 458
 - 12.6. A megvalósítás tapasztalatai és eredményei 461
 - 12.7. Tanulságok, következtetések 462

- Irodalom 465

- A könyv szerzői 481